

Scénář k rozhlasové reportáži - prof. MUDr. Lidka Lisá, DrSc.

Zpracovali žáci ZŠ Poděbradova, Jičín: Michal Strašík, Ema Malínská, Natálie Novotná, Petra Valentová, Miriam Miková a Matouš Brusák pod vedením Mgr. Gabriely Paulusové

„Ne všechno je černobílé. Rozlišit, co ten člověk udělal, jak se choval. Není to jednoduché.“

To jsou slova profesorky Lidky Lisé, statečné ženy. Svoji sílu ukázala už při zatčení matky gestapem. Lidce, rozené Vynikalové, bylo deset let.

„Přijelo auto a přišli k nám dva pánové. Prohlídli nám celý byt. Neříkali, proč to dělají a maminku odvedli. A já jsem samozřejmě dělala strašnej kravál nebo cirkus. Brečela jsem, křičela jsem a ten gestapák se tehdy na mě obrátil? A říkal, kam chodím do školy, že na mě bude žalovat, jak jsem neukázněná. Což se mě strašně dotklo. Mně výborné žákyni, že mě považuje za neukázněnou, proto jsem ho strašně nenáviděla.“

Maminka se naštěstí vrátila ještě v noci domů. Byl to o omyl, jednalo se o shodu jmen. Po válce Lidka dokončila jičínské gymnázium a později fakultu dětského lékařství v Praze. Dostala umístěnku do nemocnice v Trutnově, pod kterou spadala i malá nemocnice v Žacléři, kde zaskakovala sama.

„Mně se stalo i to, že jsem musela v noci dojít k porodu. Naštěstí nemocnice byla ve starém klášteře, kde nahoře v druhém patře byla klauzura jeptišek, které pracovaly jako zdravotní sestry na chirurgii. A když jsem něco nevěděla, tak jsem zavolala do té klauzury a zkušená zdravotní sestra, jeptiška, přišla a pomohla mně.“

V roce 1960 se Lidka Vynikalová provdala za Jiřího Lisého a přestěhovala se do Prahy. Pracovala ve Vinohradské nemocnici, kde potkala profesorku Čížkovou, zakladatelku dětské endokrinologie. Tímto oborem se později profesorka Lisá zabývala. Součástí práce byl i laboratorní výzkum. Pomůcky ale v době socialismu nebyly samozřejmostí.

„My jsme potřebovali takové pipety, které byly úzké, dole byly zatavené, ty nebyly k sehnání. Museli jsme kupovat takové dlouhé roury, které jsme si přerézli a museli jsme si je sami zatavovat.“

Na klinice Ke Karlovu se chystala doktorka Lidka Lisá na důležité zkoušky. Nečekala však, že tam bude uvězněna čtyři dny. Byl 21. srpen 1968.

„Najednou v noci na mě ťuká. Tam byla sestra a já říkám: “Já nemám noční službu, proč mě budíte?” A ona mi říká: “My jsme obsazený, jsme obsazený.” Já říkám: “Kým jsme obsazený?” Tady vyjděte ven. Tehdy Sokolská ulice byla slepá, Nuselský most ještě nestál. Jsem se oblíkla, vyšla ven, byla plná ruských tanků. A oni se nemohly vrátit, protože ulice byla zacpaná. Měly děla. A na druhé klinice ten den sloužila lékařka, která vystudovala v Sovětském svazu a výborně uměla rusky. Vyšly jsme ven a ta doktorka volala: “Tovaryšči, zděs dětskaja balnica!”

Další velmi silnou vzpomínkou pro paní profesorku se o rok později stal pohřeb Jana Palacha.

„Když šel ten průvod s rakví Palacha, tak bylo naprostý ticho. Tam nebylo slyšet nic jen ty kroky. Nikdo nepromluvil.“

Na začátku 70. let pamětnice neprošla politickou prověrkou v Praze a stala se primářkou dětského oddělení u nás, v Jičíně. Do komunistické strany nikdy nevstoupila, proto cestovat mohla až po sametové revoluci. Vzpomínala na svůj výlet do New Yorku v rámci vzdělávacího kongresu.

„Pak když jsme byli třeba na večeři v restauraci, tak číšník. Ptal se, odkud jsme. Czech Republic mu vůbec neříkalo nic. Když jsme říkali Prague, taky nevěděl, tak jsem potom říkala Havel, to taky nevěděl. Pak jsem zkoušela Albrightovou, že její rodiče byli z Čech. Až jsem se uchytila. Víte na kom? Na hokejovém Jágrovi, kterému říkali Džegr.“

Lidka Lisá byla v roce 1993 jmenována profesorkou pediatrie. V době natáčení, ve svých devadesáti dvou letech, stále pracovala v etické komisi v nemocnici v Motole.

Jsme opravdu vděční za příležitost potkat tak statečnou, milou, vzdělanou a obdivuhodnou ženu. Lidka Lisá má zkrátka srdce na správném místě.